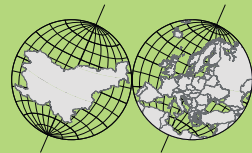

foto: M. Rebolj

Geografska širina

e-novičnik Oddelka za geografijo FF UL

september 2019

ISSN: 2630-1660

Dogodki

20. 9. 2019 (dopoldne), Oddelek za geografijo FF UL) ste vljudno vabljeni na **Geografski mozaik**. Več informacij najdete v prejetem e-sporočilu in na spletni strani: http://geo.ff.uni-lj.si/stoletnica/koledar_dogodkov/geografski_mozaik

20. 9. 2019 (zvečer), Festivalna dvorana v Ljubljani) se bodo srečale **generacije geografinj in geografov** – prijavljeni boste informacije prejeli do 14. 9. 2019.

23. 10. 2019 (dopoldne), Oddelek za geografijo FF UL) ste vljudno vabljeni na naša redna mesečna druženja. Tokrat se bomo v sklopu obeleženja **Meseca prostora** posvetili »Novim pristopnikom v kmetijstvo in njihove- mu dostopanju do kapitala«.

Draga geografinja, dragi geograf!

Končno je prišel naš praznični september. Sedaj lahko voščimo vse najboljše našemu Oddelku ter vsem nam in vam, ki smo ga v tem stoletju izoblikovali.

Želimo vam prijetno branje!

-letje geografskih doživetij

23. 10. 2019 se bomo posvetili izjemno aktualni tematiki, tj. novim pristopnikom v kmetijstvo. Med njih prištevamo novince (vsakdo, ki se povsem na novo vključi v kmetijsko dejavnost) in naslednike (se vključi v obstoječo kmetijo), ki vpeljejo inovativni poslovni model. Novi pristopniki so različnih starosti, z raznolikimi izkušnjami v kmetijstvu in z

raznovrstnim dostopom do virov. Dejstvo je, da se novi pristopniki soočajo s številnimi in različnimi ovirami, kot so: dostop do kmetijske zemlje, dostop do kapitala, dostop do pravih informacij, dostop do trgov ipd. Na dopoldanskem srečanju se bomo osredotočili na dostop do kapitala, ki ga bodo z več zornih kotov osvetlili različni govorci/govorke.

Novice

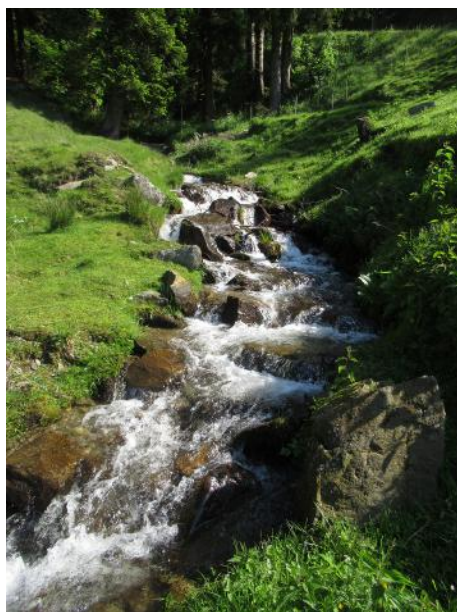
Študentski raziskovalni projekt »Voda – strateška dobrina v Vitanju«

Študentski raziskovalni projekt »Voda – strateška dobrina v Vitanju« je potekal od februarja do junija 2019 pod okriljem programa Projektno delo z gospodarstvom in negospodarstvom v lokalnem in regionalnem okolju – po kreativni poti do znanja 2017–2020. V okviru projekta so štirje študenti geografije skupaj s še dvema študentoma zgodovine in

Večji del ekipe pri terenskem delu (foto: T. Trobec).

dvema študentoma krajinske arhitekture ob reki Hudinji zasnovali vodno učno pot z elementi interpretacije z naslovom »Od kapljice do reke«. Pot je krožna, nezahtevna in dolga približno 6 km. Sestavlja jo 16 točk in 4 dodatne predlagane vsebine, katerih stična točka je voda. Obiskovalec bo ob poti lahko spoznal tako hidrološko dediščino kot tudi vlogo in pomen vitanjskih vodnih virov skozi čas. Hkrati pa bo lahko začutil premenogokrat prezrto dejstvo, da je voda

Eden izmed povirnih krakov Hudinje pri Rakovcu (foto: T. Trobec).

neodtujljiv del pokrajine ter da smo kot družba ali posamezniki preko vode v času in prostoru medsebojno še kako povezani. Posebnost poti je, da je v duhu trajnosti v celoti zasnovana na spletu – torej brez vsakršnih posegov v prostor, kar opazovalcu omogoča, da se nanjo poda že samo s tablico ali pametnim telefonom. Vsebina poti je dostopna na spletni strani občine Vitanje pod razdelkom »turizem v občini / turistične poti«: <https://www.vitanje.si/objava/201725>. Vabljeni k obisku vsebin na spletu, predvsem pa k obisku poti v naravi!

Tajan Trobec

8 th Erasmus+ STA&STT International Week na Politécnico de Lisboa, Lizbona, 6.-10. 5. 2019

V začetku meseca maja je na Politécnico de Lisboa potekalo izobraževanje STA&STT International Week v okviru Erasmus+ programa za usposabljanje strokovnih delavcev. Izobraževanja, ki je trajalo pet dni, se je udeležilo sto udeležencev iz držav Evropske unije.

Prvi dan so se na uvodnem srečanju najprej predstavili organizatorji. Izvedeli smo, da ima Insituto Politécnico de Lisboa pod svojim okriljem osem visokošolskih zavodov, na katerih se izobražuje okoli 13.000 študentov, zaposlenih pa je 1.650. Študentje ob vpisu izbirajo med 40 programi na prvi stopnji študija, na drugi stopnji pa med 46 programi. Sledile so pred-

stavitve udeležencev, na katerih smo predstavili visokošolske zavode in naše delo. S kolegico Kristino Pegan Vičič iz knjižnice Oddelka za anglistiko sva predstavili Osrednjo humanistično knjižnico. Naslednji dan je bil turistično obarvan, ogledali smo si portugalsko prestolnico, poučili smo se o zgodovini Lizbone in urbanističnem razvoju mesta. V sredo smo imeli t.i. individualni program, ki so ga organizatorji pripravili glede na področje, s katerim se na matičnih ustanovah ukvarjamo udeleženci. Za bibliotekarje je bil dogovorjen ogled knjižnice na pedagoški fakulteti Escola Superior de Educação de Lisboa. V knjižnici nam je bibliotekarka na kratko predstavila zgodovino knjižnice, njeno zbirko in storitve. Ker se na fakulteti študentje izobražujejo za področje vzgoje in izobraževanja, imajo večino literature s področja didaktike, metodike pouka in tudi mladinsko oziroma otroško literaturo. Ker imajo že petnajst let velike težave s financiranjem, so zelo slabo založeni z novejšo literaturo in še to dobijo le kot dar, če jim jo podarijo avtorji. Študentje so zaradi tega zelo nezadovoljni in neprestano opozarjajo na neaktualnost strokovne literature. Univerza jim sicer namesto tega omogoča dostop do elektronskih virov, vendar pravijo, da izbor literature v tej obliki ni zadovoljiv. Kljub temu knjižnico radi in pogosto uporabljajo za študij in za izdelavo pisnih vaj, tudi zato, ker je knjižnica ob

Geografski kotiček (foto: L. Miklič Cvek).

delavnikih odprta vsak dan med 9.00 in 18.00 uro. V četrtek so bile na vrsti delavnice na katerih smo udeleženci razpravljali o prednostih in slabostih Erasmusovih programov za usposabljanje in izobraževanje tako strokovnih delavcev kot pedagoškega osebja in študentov in kakšne so prakse pri izvajanju teh programov na inštitucijah, od koder smo bili udeleženci. Naša naloga je nato bila predvideti, kakšne bi lahko bile izboljšave Erasmus usposabljanj oziroma izobraževanj in kako te oblike izobraževanj promovirati med potencialnimi udeleženci. Zadnji dan je potekala konferenca »BREXIT and Erasmus new program 2021-2027« na kateri nam je glavni koordinator s portugalske nacionalne agencije za programe Erasmus+ predstavil nadaljnje načrte in nove možnosti usposabljanj za mobilnost osebja in kako se bo vse to financiralo.

Čitalnica (foto: L. Miklič Cvek).

Izven uradnega programa sva si s kolegico ogledali še dve knjižnici in sicer univerzitetno knjižnico lizbonske katoliške univerze Biblioteca Universitária João Paulo, ki pa je edina univerzitetna knjižnica v Lizboni, kar pomeni, da pod eno streho hranijo knjižnično gradivo vseh fakultet te univerze. Ostale univerze imajo knjižnice urejene tako, da ima vsaka članica svojo knjižnico. Obiskali sva še nacionalno knjižnico Biblioteca Nacional de Portugal, ki je največja knjižnica v državi in kjer hranijo nacionalno knjižno in drugo tiskano bogastvo.

Lucija Miklič Cvek

Izzivi in priložnosti multifunkcijskega upravljanja travnišč

Od srede, 15. 5. 2019, do petka, 17. 5. 2019, se je na Ptujju odvijala [mednarodna konferenca Izzivi in priložnosti](#)

multifunkcijskega upravljanja travnišč, ki je bila organizirana v okviru projekta **LIFE Ohranjanje in upravljanje suhih travnišč v Vzhodni Sloveniji** in ga vodi Zavod RS za varstvo narave. Projekt naslavlja pomen ohranjanja in dolgoročnega upravljanja vrstno bogatih suhih travnišč, ki so eden najhitreje izginjajočih življenjskih prostorov. Namenjen je izboljšanju stanja in zagotavljanju dolgoročnega upravljanja suhih travnišč ter nanje vezanih rastlinskih in živalskih vrst na štirih izbranih projektnih podobmočjih: Haloze, Pohorje, Kum in Gorjanci. Vsa štiri območja se soočajo tako z zaraščanjem in opuščanjem kmetijske rabe kot tudi intenzivnimi kmetijskimi praksami. Cilj projekta je izboljšanje stanja dveh Natura 2000 prioritarnih habitatnih tipov travnišč v neugodnem stanju.

Ena izmed številnih predstavitev na konferenci (arhiv projekta LIFE TO GRASSLANDS (LIFE14 NAT/SI/000005) (foto: N. Bobovnik).

Pri sicer kar pet let trajajočem projektu (2016–2020) kot podizvajalci z raziskavo **Analiza socialno-ekonomskih vplivov projektnih aktivnosti na lokalno gospodarstvo in prebivalstvo** sodelujemo tudi člani Oddelka za geografijo: Katja Vintar Mally, Nejc Bobovnik, Simon Kušar in Barbara Lampič, v prvi fazi raziskave pa je bila članica projektne skupine tudi nekdanja sodelavka oddelka za geografijo Tanja Koželj. V prvem letu projekta (2017) smo oblikovali nabor kazalcev za analizo socialno-ekonomskih vplivov projektnih aktivnosti, nato pa izvedli izračun in interpretacijo kazalcev začetnega stanja. V zadnjem letu projekta (leta 2020) bomo z izračuni preverili stanje na izbranih območjih po 4 letih, primerjali začetno in končno stanja ter ovrednotili širše učinke projektnih aktivnosti.

Tridnevna mednarodna konferenca je vključevala tako terenske obiske kot bogat plenarni del, kjer so bile predstavljene različne tuje izkušnje tako s področij uspešnega sodelovanja in komunikacije med naravovarstveniki in kmeti (npr. primer območja Burren na Irskem), različni ukrepi za zmanjševanje pritiskov na travnišča (npr. ekstenzifikacija paše v Romuniji) in ukrepi za ohranjanje in vzdrževanje travnišč (zbiranje semen na travniščih in prenos te semenske mešanice na druga območja na Češkem). V Sloveniji projekt vključuje 163 kmetij s 359 lastniki in obsega 570 hektarjev upravljanih zemljišč. Najpomembnejši ukrepi, ki se izvajajo v času projekta, so: odstranjevanje zarasti, postavitve ograj za vzpodbujanje paše, nakup strojne opreme za košnjo, nakup sadik za vzpostavitev ekstenzivnih visokodebelnih sadovnjakov ter izobraževanje in mreženje lastnikov.

Terenski obisk travnišč v Halozah (arhiv projekta LIFE TO GRASSLANDS (LIFE14 NAT/SI/000005) (foto: N. Bobovnik).

Na konferenci nazorno predstavljene izkušnje iz prakse bodo lahko številni udeleženci iz različnih strok koristno uporabili pri svojem delu, na področju varstva narave in okolja, razvoju različnih kmetijskih praks ter še posebej trajnostnemu upravljanju travnišč. Geografi pa bomo v prihajajočem letu poskušali kvantificirati učinke projekta na štirih pilotnih območjih in tako oceniti uspešnost izvedenih ukrepov.

Nejc Bobovnik, Barbara Lampič, Katja Vintar Mally

Kmetje in kmetije prihodnosti

V Bruslju je potekala (18. in 19. 6. 2019) delavnica v organizaciji EU DG-AGRI in kompetenčnega centra (Competence centre on Foresight), ki je povezala 50 udeležencev različnih

Udeleženci delavnice so morali vseh šest tipov kmetij, ki bodo predvidoma prisotni v letu 2040, predstaviti tudi v maketo (foto: I. Potočnik Slavič).

profilov (kmetje, podjetniki, odločevalci z vseh ravni, raziskovalci, razvojniki itd.) iz vseh držav EU. Od januarja 2019 pa do konca leta 2020 bo v različnih krogih in na različnih ravneh organizirano zbiranje informacij in pogledov na to, kakšna (naj) bo vloga kmetov in kmetijstva leta 2040 (»Farmers of the Future«). V dosedanjih srečanjih so prepoznali 12, omizja pa so razpravljala o šestih potencialnih tipih kmetij: družinska, z diverzifikacijo v turizmu, z intenzivno proizvodnjo, z novimi pristopniki v kmetijstvo, z vključenostjo v vertikalni korporativni sistem, s poudarjeno kmetijsko-okoljsko funkcijo in visoko tehnološko inovativna kmetija. Z vidika Oddelka za geografijo je bil zlasti zanimiv in uporaben širši pogled na bodočo vlogo novih pristopnikov v kmetijstvo, s katerimi se ukvarjamo v sklopu projekta NEWBIE. Na povezavi (http://geo.ff.uni-lj.si/raziskovanje/raziskovalni_projekti/newbie) si lahko preberete osebne zgodbe slovenskih desetih novih pristopnikov v kmetijstvo ter izveste, kdo je prejemnik Nagrade NEWBIE za leto 2018.

Irma Potočnik Slavič

Povezovanje študentov geografije s prakso

Študenti geografije Filozofske fakultete v okviru študijskih obveznosti na magistrski stopnji študija izvajajo tudi različne oblike projektnih aktivnosti. Učitelji si prizadevamo, da je vsaj del njihovih obveznosti povezanih z realnim okoljem in problemi ter da pri spremljanju njihovega dela v obliki delovnega mentorstva sodelujejo predstavniki

različnih (javnih) inštitucij. Pri predmetu Izdelava okoljskih raziskovalnih projektov in presojev vplivov na okolje smo se v študijskem letu 2018/2019 lotili dveh izzivov: a) prvega poskusa izvedbe presoje neksus po pristopu Ekonomske komisije za Evropo pri Združenih narodih (UNECE) v slovenskem prostoru in b) raziskave dostopnosti, razpoložljivosti, primernosti in vrst zelenih površin za oskrbovance domov starejših občanov v 39 majhnih mestih Slovenije. Poleg reševanja novih vsebinskih izzivov je cilj pri predmetu spodbujati sodelovanje in projektni pristop pri delu, pomembna pa je tudi javna diseminacija rezultatov projekta ter s tem promocija geografije ter naših metodoloških pristopov in oblik dela.

Študenti Ivana Žigon, Domen Svetlin, Eva Vanovšek, Anja Pirc, Monika Gričnik, Rok Tomšič in Katarina Dolušič so javno predstavili rezultate različnim resorjem na sedežu Direkcije RS za vode (foto: B. Lampič).

Skupina sedmih študentov se je v nalogi Presoja neksus voda-hrana-energija-ekosistemi – analiza rabe voda na slovenskem delu porečja Soče, za katero je dal pobudo Aleš Bizjak iz Direkcije RS za vode, soočila z novim metodološkim pristopom in ga preizkusila na porečju Soče. Rezultati projekta prinašajo vrsto dobrodošlih spoznanj o potrebnih vrstah, razpoložljivosti in stanju podatkov (vezanih na analize voda in dejavnosti v prostoru) ter o potrebnih metodoloških in analitičnih veščinah pri izvajanju presoj neksus. Tako zaključeni projekt bi lahko olajšal izvajanje medsektorske presoje neksus, ki bi jo bilo v RS dobrodošlo razviti. Pri slednji so rezultati študentskega projekta za prve tri korake metodološkega pristopa lahko v dobrodošlo oporo,

ne pa tudi preprosto v vključitev. Rezultati študentskega projekta so lahko osnova za neformalno bilateralno komunikacijo z italijansko stranjo v zvezi z vsebinami neksus Soča oziroma porabo vode po različnih sektorjih. Potrebe različnih sektorjev po vodi naraščajo, zato bo v prihodnje vprašanje o razpoložljivosti vodnih virov za posamezne dejavnosti še kako aktualno, trenja in interesi pri delitvi tega naravnega vira pa vse močnejši in večji.

Javna predstavitev študentk (od leve proti desni) Maje Šipelj, Ženje Brezovar, Mojce Zidar, Nine Ocvirk in Jane Breznik, je potekala na Agenciji RS za okolje (foto: B. Lampič).

Pet študentk pa se je na pobudo Alme Zavodnik Lamovšek s Fakultete za gradbeništvo in geodezijo lotila raziskave Dostopnost zelenih površin za starejše občane v majhnih mestih Slovenije. Namen raziskave je bil podrobneje spoznati omejitve starejše populacije in njihove možnosti dostopanja do zelenih površin v majhnih mestih. Z različnimi metodami so analizirale dejansko razpoložljivost in dostopnost zelenih površin starejšim občanom, ki prebivajo v DSO v majhnih mestih, sočasno pa so predstavile tudi rezultate podrobnejše analize in terenskega dela (anketiranje, intervjuji, kartiranje opremljenosti zelenih površin idr.) na petih pilotnih lokacijah domov za starejše občane v Sloveniji. Z raziskavo ugotavljajo, da sicer razpoložljive zelene površine res ugodno vplivajo na kakovost preživljanja prostega časa in bivanja starejšega prebivalstva, zaradi spreminjajoče strukture oskrbovancev pa se kažejo vedno večje potrebe po prilagoditvah in opremljenosti zelenih površin, ustrezni oddaljenosti, predvsem pa po vse večji potrebi podpornega

osebja, ki bo pomagalo pri pogostejši in aktivnejši uporabi razpoložljivih zelenih površin.

Študenti na drugi stopnji so torej že v času študija usposabljeni za reševanje dejanskih izzivov, vzpostavljajo in razvijajo komunikacijo z različnimi deležniki, z dobro izvedenimi projekti in učinkovitimi javnimi predstavitvami pa si geografi odpiramo nova delovna mesta v različnih resorjih in na različnih inštitucijah.

Barbara Lampič

Razvoj partnerstev na podeželju

V sklopu obeleženja 20. letnice delovanja Finskega združenja za raziskovanje in razvoj podeželja MUA je 90 udeležencev (odločevalci z nacionalne, regionalnih in lokalnih ravni; deležniki in akterji na podeželju, raziskovalci z univerz ipd.) razpravljalo o vlogi partnerstev na podeželju. V večini držav EU tej tematici veliko pozornosti namenjajo Programi razvoja podeželja že dve programski obdobji. Posledično so se razvili različni mehanizmi (npr. LEADER/CLLD – razvoj, ki ga vodi lokalna skupnost, različne oblike javno-zasebnih partnerstev pri energetski oskrbi, vzdrževanju in razvoju javnih storitev ter zagotavljanju (trajnostne) mobilnosti na podeželju). Dvodnevni dogodek (22. in 23. 8. 2019, Ähtäri v regiji Ostrobotnija; <http://www.mua.fi/the-finnish-society-for-rural-research-and-development>) je tako v obliki plenarnih predavanj, delavnic in okroglih miz razpravljavcem omogočal, da na podlagi svojih izkušenj izpostavijo značilnosti, prednosti in ovire ter predvsem potenciale različnih oblik partnerstev. Na srečanju je sodelovalo veliko deležnikov in akterjev, odločevalcev in raziskovalcev z vseh delov Finske,

aktivno so bile zastopane vse generacije, predvsem pa so predstavitve omogočile vpogled v nabor in raznolikost že delujočih in potencialnih oblik partnerstev ter okrepljenega sodelovanja na podeželju ter med podeželjem in mesti tudi v prihodnje. V sklopu delavnice smo predstavili porajajoča partnerstva na slovenskem podeželju (s študijama primera Škofjeloškega hribovja in Goriških brd). Nekatere naše rešitve so bile zanimive za udeležence tako s Finske, Švedske, Danske in Estonije. Z nekaterimi že sodelujemo v okviru programa mobilnosti (Erasmus), z drugimi smo povezani kot člani Evropskega podeželskega parlamenta, s tretjimi smo sodelovali pri pripravi projekt-nih prijav, s četrtimi smo se pogovarjali o možnostih sodelovanja v prihodnje ipd. Nekatere oblike partnerstev so zanimive tudi za slovensko podeželje, pri čemer se je potrebno zavedati, da ima vsaka lokalna skupnost svoje posebnosti in da vsaka država nekoliko drugače postavlja zakonodajni ter izvedbeni okvir.

Irma Potočnik Slavič

Na Veliki planini je zaživela pot Po stopinjah pastirjev

Na pobudo in s pomočjo študentov Oddelka za geografijo Filozofske fakultete, Ekonomske in Pravne fakultete je 14. 8. 2019 v občini Kamnik zaživela učna pot Po stopinjah pastirjev, ki bo obiskovalcem približala bogato naravno, kulturno in duhovno dediščino Velike planine. Zavod za turizem in šport Kamnik in Občina Kamnik sta predlog študentov uresničila kot projekt lokalne akcijske skupine Srce Slovenije, ki se je financiral preko Programa razvoja podeželja.

Ideja za 6,7 km dolgo učno pot po Veliki planini, ki jo lahko prehodimo v dobrih dveh urah, je nastala v okviru projekta »Velika planina - zasnova inovativnega turističnega produkta«, ki se je izvajal v programu Po kreativni poti do praktičnega znanja v študijskem letu 2014/2015. Študenti so skupaj z mentorji in deležniki v prostoru iskali različne možnosti za nove oblike trajnostnega turizma in rekreacije. Pri projektu so sodelovali naslednji študenti in študentke: Alen

Červ, Rok Kastelic, Sara Košir, Polonca Lapanja, Ana Ponikvar (vsi z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete UL), Bor Cerar Lampič, Jan Kanduč, Nataša Njenič, Suzana Novak (Ekonomska fakulteta UL) in Andraž Dvornik (Pravna fakulteta UL). Njihovo delo so usmerjali: pedagoške mentorice Barbara Lampič, Irma Potočnik Slavič (obe z Oddelka za geografijo Filozofske fakultete UL) in Alenka Slavec (Ekonomska fakulteta UL) ter delovna mentorja Leon Keder (Velika planina d.o.o.) in Alenka Hribar (Zavod za turizem in šport Kamnik). Projektna skupina študentov je oblikovala predlog poteka poti, določila lokacije in poučno-informativne vsebine ter aktivnosti učno-doživljajske poti po planini. Vsebine in potek predlagane trase so bile kasneje na izvedbeni ravni v celoti upoštevane. Projekt odraža odlično sodelovanje interdisciplinarnih skupin študentov in študentk treh fakultet Univerze v Ljubljani, posebej pa velja pohvala Občini Kamnik, ki je del predlaganih rešitev študentov upoštevala in tudi dejansko realizirala.

Pot Po stopinjah pastirjev bo na Veliki planini imela predvsem vlogo usmerjanja obiskovalcev (foto: B. Lampič).

Zasnova učne poti se je pokazala kot prava oblika za povezovanje naravne in kulturne dediščine, ki jo Velika planina nudi. Na prvem mestu je namenjena usmerjanju obiskovalcev Velike planine, ki so bili vsa pretekla leta pri obisku planine prepuščeni sami sebi. Na planini so smerokazi, a številne poti in stezice so obiskovalce pogosto zmedle, številni so se izgubili pri iskanju »osrednjih znamenitosti« Velike planine. Razmere so študenti na terenu preverili sami, svojo odločitev pa podkrepili tudi z anketno raziskavo. Na koncu so ponudili enostavno rešitev – pot, ki predstavlja »usmeritveni kanal« za tako domače

kot tuje obiskovalce. Na pot se je mogoče priključiti kjerkoli, saj je zasnovana krožno. Na vsaki od enajstih točk bo vsebina od obiskovalca zahtevala, da uporabi svoje čute. Tako si bodo predvsem najmlajši zapomnili pot po določenih aktivnostih, ljudje si namreč največ zapomnimo ravno takrat, ko sami nekaj ustvarjamo ali naredimo.

Predlagana pot Po poteh pastirjev ima tudi izobraževalni namen. Obiskovalec pridobi informacije o značilnosti (kraške) pokrajine (vrtače, snežne jame ipd.), o življenju in običajih pastirjev (npr. nebeškanje), arhitekturi itd. Tako vsebine kot tudi sam potek poti so prilagojeni tako mladim družinam in osnovnošolcem (nekateri točke so interaktivne) oziroma obiskovalcem vseh starosti in zanimanj.

Skupina študentov, zaslužna, da so na občini Kamnik prisluhnili drugačnim pobudam in jih na koncu tudi uresničili (foto: B. Lampič).

Študenti so s pravo komunikacijo in predstavitvijo predlogov (rezultati) dejansko prepričali odločevalce, da so prepoznali potencial njihovih pobud in dejansko uresničili predlagane rešitve. Primer tega in številnih drugih projektov PKP kaže, da lahko že v času študija študenti odgovorno, strokovno in povsem korektno sodelujejo v realnem delovnem okolju. Po naših izkušnjah so včasih njihove rešitve in predlogi celo bolj sprejeti, saj jih naročniki vidijo kot »neobremenjene«, a hkrati dovolj strokovne. Projekt Velika planina – zasnova inovativnega turističnega produkta sodi med projekte Po kreativni poti do praktičnega znanja, ki jih je sofinancirala Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Barbara Lampič in Irma Potočnik Slavič

Slovesno na otvoritvi poletne šole.

Še bolj slovesno na praznovanju 100-letnice z rojstnodnevno torto.

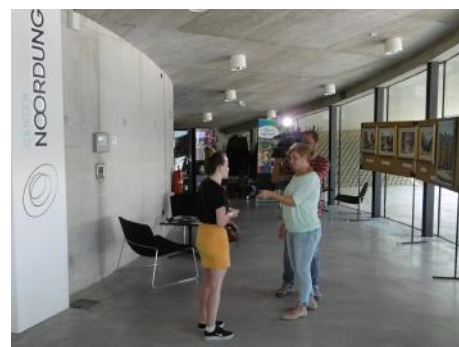
Ne samo sedenje in poslušanje ...

... ampak tudi delo v skupinah (Hiša Evropske unije; sodelovanje Službe Vlade RS za razvoj in kohezijsko politiko/EUSAIR kontaktne točke) ...

... in poročanje.

Medijski odmev trajnostne rabe vodnih virov v Vitanju ...

... in njihovo trajnostno reševanje (skupaj s PKP projektom Od kapljice do reke).

Podpiranje javnega potniškega prometa kot stranski proizvod analize funkcionalno razvrednotenih območij v Domžalah.

Ozek ...

... ali širok pogled na trajnostno rabo regionalnih virov.

Presenečenje zadnjega dne: dr. Lydia Mihelič Pulsipher iz Univerze v Tennesseeju, ZDA.

Ekipa se na ogled postavi.

Poročilo: 12 poletnošolskih dni v 12 slikah

- 21 študentov (iz 12 univerz 9 držav: Poljska, Češka, Nemčija, Madžarska, Romunija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Srbija, Severna Makedonija)
- 6 predavateljev iz tujine (Češka, Poljska, Bosna in Hercegovina, Združene države Amerike)
- 9 predavateljev iz Oddelka za geografijo
- 8 sodelujočih zunanjih organizacij
- 2 razstavi (literatura s področja regionalnih virov, mednarodna dejavnost Oddelka za geografijo)
- 12 dni
- 2 poldnevna terenska dneva (Ljubljana, Domžale)
- 2 celodnevna terenska dneva (Vitanje, Domžale)
- 14 odmorov s kavo, sadjem in domačimi sladkimi prigrizki
- praznovanje 100-letnice geografije na Univerzi v Ljubljani s prijatelji iz Srednje in Jugovzhodne Evrope

Več informacij: http://geo.ff.uni-lj.si/english/georegnet_summer_school2019

Simon Kušar

Foto: B. Rogelj, M. Rebolj, S. Kušar.

Utrinki

Potovanje na geografski simpozij v Porto in daljinsko upravljanje izpitov iz geomorfologije zaradi avtomobilske okvare

Pisalo se je leto 1998. S polno obloženo rusko Nivo in s pripeto prikolico Adria 305 ter z labradorko Orso na zadnji klopi sva se z Eto odpravila na nekaj tedensko pot do portugalskega Porta in nazaj. Kot običajno, s polno optimizma in pričakovanj, brez slutenj o težavah z avtomobilom, ki ni bil narejen za avtoceste in za velike obremenitve v poletni vročini. Kljub temu o izjemnih terenskih sposobnostih Nive še danes ne dvomim in bi se še kdaj rad peljal s tem tehničnim čudom. Medtem so precej posodobili motor z dvema, namesto enim ventilatorjem, kakršnega je imel naš avto in še marsikaj. Že na poti po Franciji, kjer sva obiskala vulkanski del Centralnega masiva, pa kraško Dordogno z jamo Lascaux, je Niva stokala v borbi s stalnim zahodnikom. Težko je bilo tudi na Portugalskem, kjer so bile avgusta podnevi temperature tudi 40 stopinj in več. Niva je po strmih portugalskih cestah med številnimi požarišči eukaliptusovih gozdov komaj zmogla vleči vso prtljago. Pristanek v Portu, kjer sem se udeležil mednarodnega didaktičnega

simpozija o multikulturalnosti pri pouku geografije, je bilo pravo olajšanje. Namestili smo se v kampu v senčnem mestnem parku, Eta in Orsa pa sta se mi na simpoziju pridružile, kadar smo šli na ogled in ekskurzije. Tako je nastala »znamenita« fotografija z vsemi udeleženci simpozija in edino pasjo udeleženko, Orso v sredi, v eni od vinarn v znameniti vinogradniški dolini Duera. Oh, in kakšna vina! Problemi z avtom so ponovno nastopili na povratku v domovino. Nazaj sva se peljala čez severno Španijo mimo Barcelone in severno od nje prestopila mejo s Francijo. Še vedno je bilo pasje vroče, zastoji na cesti pa so tegobe še povečali. Tik za Arlesom, provansalsko prestolnico, je počilo! Iz nivinega motorja se je pokadilo, motor se je ustavil in najin konvoj z njim vred. Ni mi bilo jasno, kaj se je v resnici zgodilo, a imela sva neke vrste srečo v nesreči. Bilo je nedaleč od kraja Raphèle les Arles in s pomočjo francoske Pomoč na cesti sva poklicala bližnjo lokalno vlečno službo, ki se je pripeljala v manj kot pol ure. Z avtom in najino majhno prikolico

vred naju je voznik odpeljal v bližnji kamp La Bienheureuse in naju tam pustil do ponedeljka, ko naj bi prišel po avto, da ga odpelje v delavnico mehanika, ki bi se lahko lotil ruske Nive.

Sobota popoldne ni bila najbolj ravno najbolj ugoden čas za popravilo. V ponedeljek se je pokazalo, da je v nivinem motorju počilo tesnilo glave motorja, ki loči zgornji, hladilni del motorja, od spodnjega, v katerem je olje. Treba bo dobiti novo tesnilo, ki ga je takrat v Franciji bilo mogoče naročiti samo v Parizu. Groza, torej bo treba na popravilo čakati nekaj dni! Tako se je tudi zgodilo, čeprav bi pisec tega sestavka moral biti na delovnem mestu vsaj v petek, 6. septembra, ko so bili razpisani izpiti iz geomorfologije.

Po nepotrebnem ne mečem proč vsakega papirja, ki mi pride pod roko, prej nasprotno. To se mi maščuje, ker se mi je nabralo ogromno »papirnate solate«, od zapisnikov geografskega društva do osnutkov učnih načrtov in gradiva za učbenike. Dobra stran tega pa je, da sem med omenjeno »solato« našel original telegrama, poslan prof.

dr. Tatjani Resnik Planinčevi, takrat magistri in moji asistentki. Po telefonu sem jo prosil, da namesto mene organizira pisni izpit iz geomorfologije, po telegramu pa sem ji poslal vprašanja. Po povratku mi je o vsem podrobno poročala, saj se je tudi brez mene vse odvijalo v redu. Še nekaj podrobnosti o celotredenskem dogajanju. Do nezgode je prišlo v soboto, 31. avgusta, v ponedeljek 2. septembra sem imel prvi stik z mehanikom, tesnilo pa je iz Pariza prišlo šele po štirih dneh, torej v četrtek, 5. septembra. Šele v petek sva se nato lahko odpeljala proti domu. Vmes sem bil pri mehaniku najmanj dvakrat dnevno. Bil me je naveličan, ker sem kar naprej silil vanj in ga spraševal. Dva dni je trajalo, da je dobil pozitiven odgovor, nato še dva dni, da je prišel rezervni del in en dan, da ga je vgradil. Čas mučnega čakanja in negotovosti, ker bi se morala domov odpeljati najpozneje v sredo popoldne ali zvečer, če bi se hotela do petka pripeljati domov. Skrajno nerad sem spoznal, da bo treba potrpežljivo čakati. Še dobro, da se je mehanik sploh hotel ukvarjati z mojo Nivo. V kraju so bile še druge mehanične delavnice, vendar specializirane za francoska vozila. Z mehanikom, lastnikom delavnice, sem se pogovarjal v angleščini, odgovarjal pa

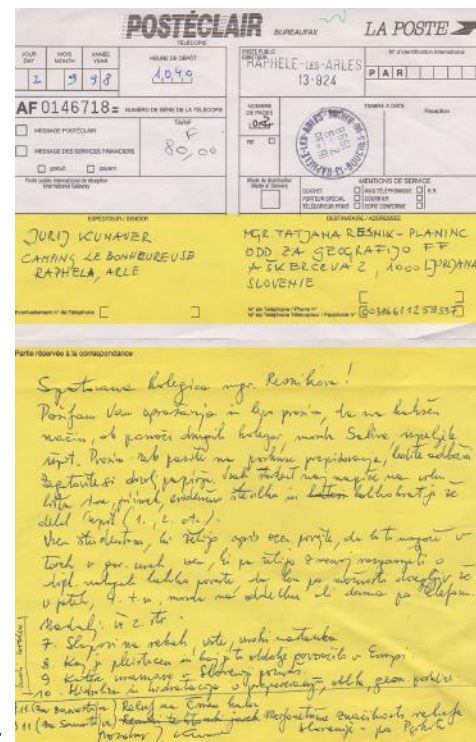
mi je v francoščini. Nazadnje sva se vse dogovorila, a čisto na začetku sem le prosil takratno jugoslovansko veleposlaništvo v Parizu za posredovanje. V sredo, 4. septembra sem spoznal, da bo treba poskrbeti za moje izpite iz geomorfologije drugače. Popoldne ob pol petih sem iz pošte v Raphèle les Arles poslal Resnikovi že omenjeni telegram. Telefoniral sem tudi na AMZS, kako bi bilo z dostavo tesnila in so mi potrdili, da bi ga iz Ljubljane dobil hitreje kot iz Pariza. Na vseh potovanjih s prikolico se je izkazalo, da je dobro imeti s seboj tudi kolo. Vsaj za bližnjo preteklost to lahko trdim, ko te kolesa niso čakala za vsakim vogalom, kot danes. Prisljen postanek v Provansi je to več kot potrdil. V Raphèle les Arles ni bilo nobene banke, bankomatov še ni bilo in s kolesom sem se po denar večkrat moral odpraviti v Arles. A neprosto-voljni počitek je imel tudi svojo dobro stran. Od nekod sem dobil informacijo, da je slikar Van Gogh v okolici Arlesa leta 1888 slikal lesen dvizni most, enega od enajstih, ki so jih v 19. stoletju postavili nizozemski gradbeniki na kanalu Arles-Port du Bouc. Sliko sem nekoč že videl, a sem bil prepričan, da gre za prizor iz Nizozemske. Kako sem bil opozorjen na ta kraj nedaleč od Arlesa, morda v mestu samem ali s pomočjo turis-

tičnih smerokazov, se ne spominjam več. Z lastnimi očmi videti znamenit objekt zanimanja tako znanega slikarja kot je Van Gogh ni kar tako. To je most Pont de Langlois, danes na kratko kar Pont Van-Gogh, ki se mi je po kratkem kolesarjenju prikazal južno od Arlesa. Čeprav današnji most zaradi obnove ni več isti kot v Van Goghovih časih, se mi je dlaka kar naježila v pričakovanju srečanja z njim in atmosfere, v kateri je ustvarjal slavni umetnik. Vseh podrobnosti v zvezi s to sliko mosta, pravzaprav treh, ki jih naslikal Van Gogh, od katerih je najbolj znana tista s pericami, tu ni mogoče omenjati. Eno od njih je v okvirju poslal bratu Theu na Nizozemsko v prodajo. Najbrž se je slikar tako odločil, ker ga je most spominjal na domačo nizozemsko pokrajino. Se je bilo tudi zaradi Van Gogha vredno za dalj časa ustaviti v Arlesu, čeprav nenačrtovano? Kdo ve, tega kljub spremljajočim popotnim težavam obžaloval nisem nikoli. Bralcem, ki Provanse še ne poznajo, lahko samo toplo priporočim obisk teh krajev, Ronove delte, imenovane Crau, lagunskega Camargua in še mnogočesa.

Jurij Kunaver

Udeleženci simpozija v Portu (foto: osebni arhiv J. Kunaver).

Telegram z izpitnimi vprašanji (foto: osebni arhiv J. Kunaver).